

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และขอเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลในการปฏิบัติงานของบัณฑิตครูศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา ศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตครูศาสตร์ ต่อหลักสูตรปริญญาครูศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา และการนำความรู้ประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงานและ เปรียบเทียบความคิดเห็นของบัณฑิตครูศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา และผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงาน 6 ด้านดังนี้ ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความสามารถด้านการสอน ความสามารถด้านบุคลิกภาพ ความสามารถด้านคุณธรรมและความประพฤติ ความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ และความสามารถด้านทักษะอาชีพครู ตั้งแต่ปีการศึกษา 2505-2523 รวมทั้งสิ้น 19 รุ่น โดยใช้สุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 ของแต่ละรุ่น จึงใช้ตัวอย่างประชากรจำนวน 358 คน และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตจำนวน 264 คน ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น สำหรับใช้กับบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาเพื่อให้เป็นผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตดังกล่าว จากนั้นผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามถึงบัณฑิตครูศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษาและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากบัณฑิตร้อยละ 61.45 และจากผู้บังคับบัญชาร้อยละ 60.60 ข้อมูลที่ได้มาได้ทำการวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานภาพของบัณฑิต บัณฑิตส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ร้อยละ 30.00 รองลงมาอยู่ในช่วง 31-35 ปี ร้อยละ 26.81 ส่วนใหญ่มีวุฒิสูงสุดทางการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีร้อยละ 60.90 รองลงมาคือระดับปริญญาโทร้อยละ 32.72 บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงาน

ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 28.18 รองลงมาทำงานในมหาวิทยาลัยสังกัด
ทบวงมหาวิทยาลัย ร้อยละ 18.18 และทำงานในวิทยาลัยครู สังกัดกรมการฝึกหัดครู
ร้อยละ 11.36 นอกจากนี้กระจายทำงานตามสถานศึกษาสังกัดกรมพลศึกษา กรมอาชีวศึกษา
สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา สำนักงานการศึกษาเอกชน รวมทั้ง
หน่วยงานของรัฐ และเอกชน ผลิตผลส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งอาจารย์ร้อยละ 82.27
รองลงมาเป็นตำแหน่งผู้ฝึกสอนกีฬา ร้อยละ 6.81 และนักวิชาการร้อยละ 5.90 ลักษณะงาน
ที่ปฏิบัติมากที่สุดคืองานสอนร้อยละ 25.45 รองลงมาคืองานสอนและอาจารย์ประจำชั้นหรือ
อาจารย์ที่ปรึกษาในเวลาเดียวกันร้อยละ 19.09 ผลิตผลปฏิบัติงานมากกว่า 2 อย่างในเวลา
เดียวกัน และผลิตผลส่วนใหญ่มีรายได้ 2,500-3,500 บาท ร้อยละ 34.54 รองลงมา
5,000 บาท ขึ้นไปร้อยละ 25.45 ผลิตผลมีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ
53.63 รองลงมาคือช่วง 5-10 ปี ร้อยละ 35.90 ผลิตผลส่วนใหญ่มีการติดต่อบ้างกับสถาบัน
ร้อยละ 64.54 รองลงมาเป็นการติดต่อกับเป็นปกติร้อยละ 23.63

สถานภาพของผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 80.00 มีอายุระหว่าง
41-45 ปี ร้อยละ 30.00 รองลงมาอายุระหว่าง 31-35 ปี ร้อยละ 27.50 มีวุฒิสูงสุด
อยู่ในระดับปริญญาโทร้อยละ 47.50 รองลงมาคือระดับปริญญาตรีร้อยละ 40.00 ปฏิบัติงาน
ในสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาร้อยละ 37.50 รองลงมาปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัด
ทบวงมหาวิทยาลัย ร้อยละ 20.62 ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าหมวดพลศึกษา ร้อยละ 26.87
รองลงมาปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนร้อยละ 15.62

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานทั้ง 6 ด้านของบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในทัศนะของบัณฑิตและผู้บริหาร

2.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการ

ผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถของบัณฑิตในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการอยู่ในระดับมีความสามารถมาก ($\bar{X} = 3.71$) โดยผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถของบัณฑิตอยู่ในระดับมีความสามารถมากที่สุดคือ ความรู้และความเข้าใจถึงความสำคัญของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ($\bar{X} = 4.15$) นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีความสามารถมากทุกข้อ ยกเว้นความสามารถในการประชันรูปร่างอย่างง่ายมาใช้สอนกิจกรรมพลศึกษาอยู่ในระดับมีความสามารถปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$)

บัณฑิตประเมินความสามารถในค่านี้อยู่ในระดับมีความสามารถปานกลาง โดยบัณฑิตประเมินความสามารถของตนเองอยู่ในระดับมีความสามารถมากที่สุด คือความรู้และความเข้าใจถึงความสำคัญของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ($\bar{X} = 3.74$) นอกนั้นมีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อและประเมินความสามารถของตนเองอยู่ในระดับมีความสามารถปานกลางคือ การติดตามความเคลื่อนไหวทางพลศึกษาและวิชาการทั่วไป ความสามารถในการประชันรูปร่างอย่างง่ายมาใช้สอนกิจกรรมพลศึกษา ความสนใจในการค้นคว้าวิจัยผลิตตำราและเอกสารทางพลศึกษา และการเอาใจใส่ในการจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนกิจกรรมพลศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือความรู้และความเข้าใจถึงความสำคัญของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การติดตามความเคลื่อนไหวทางพลศึกษาและวิชาการทั่วไป การนำความรู้ ความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ความสนใจในการค้นคว้าวิจัยผลิตตำราและเอกสารทางพลศึกษา

2.2 คำนการสอน

ผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตประเมินความสามารถในด้านการสอนอยู่ในระดับมีความสามารถมาก โดยผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถของบัณฑิตสูงกว่าการประเมินของบัณฑิต ($\bar{X} = 3.91$, $\bar{X} = 3.77$) ยกเว้นความสามารถในการอธิบายและสาธิตทักษะทางกีฬา ซึ่งบัณฑิตประเมินตนเองสูงกว่าการประเมินของผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 3.85$, $\bar{X} = 3.77$) และบัณฑิตประเมินความสามารถตนเองอยู่ในระดับมีความสามารถมากที่สุดคือ การรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนในเรื่องการสอนพลศึกษา ($\bar{X} = 3.91$) นอกนั้นมีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ ผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถของบัณฑิตอยู่ในระดับมีความสามารถมากที่สุดคือความสามารถในการปกครองชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.10$) นอกนั้นมีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการสอน ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.3 คำนคุณลักษณะ

ผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตประเมินความสามารถของบัณฑิตในค่านคุณลักษณะอยู่ในระดับมีความสามารถมาก โดยผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถของบัณฑิตสูงกว่าการประเมินของบัณฑิต ($\bar{X} = 4.10$, $\bar{X} = 3.92$) ผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถของบัณฑิตอยู่ในระดับมีความสามารถมากที่สุดคือ ความสุภาพอ่อนโยนและร่าเริงแจ่มใส ($\bar{X} = 4.30$) นอกนั้นมีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ ส่วนบัณฑิตประเมินความสามารถของตนเองอยู่ในระดับมีความสามารถมากที่สุดคือ การรับฟังความคิดเห็นและกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.02$) นอกนั้นมีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติกรค่านคุณลักษณะ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ความขยันขันแข็งออกหน้าไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและการควบคุมอารมณ์และความมั่นคงทางจิตใจ

2.4 ด้านคุณธรรมและความประพฤติ

ผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตประเมินความสามารถในด้านคุณธรรมและความประพฤติอยู่ในระดับมีความสามารถมาก โดยผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถของบัณฑิตเกี่ยวกับการประเมินของบัณฑิต ($\bar{x} = 3.78$) ยกเว้นความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น การแสดงความยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น และการรู้จักประเมินตนเองและปรับปรุงตนเอง ซึ่งบัณฑิตประเมินตนเองสูงกว่าการประเมินของผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตประเมินตนเองอยู่ในระดับมีความสามารถมากที่สุดคือ การแสดงความยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ($\bar{x} = 4.25$) นอกนั้นมีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นการประพฤติตนผิดระเบียบวินัยอยู่ในระดับมีความสามารถน้อย ($\bar{x} = 2.04$) ผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถของบัณฑิตอยู่ในระดับมีความสามารถมากที่สุดคือ ความเมตตา กรุณา โอบอ้อมอารี ($\bar{x} = 4.30$) นอกนั้นมีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อยกเว้นการประพฤติตนผิดระเบียบวินัยอยู่ในระดับมีความสามารถน้อย ($\bar{x} = 2.12$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานด้านคุณธรรมและความประพฤติไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์

ผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตประเมินความสามารถในด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมีความสามารถมาก โดยผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถของบัณฑิตสูงกว่าการประเมินของบัณฑิต ($\bar{x} = 4.09$, $\bar{x} = 4.06$) ยกเว้นการสร้างสามัคคีในหมู่นักเรียน และการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นซึ่งบัณฑิตประเมินตนเองสูงกว่าการประเมินของผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตประเมินตนเองอยู่ในระดับมีความสามารถมากที่สุดคือ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{x} = 4.18$) นอกนั้นมีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ ผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถของบัณฑิตอยู่ในระดับมีความสามารถมากที่สุดคือ ยิ้มแย้มแจ่มใสต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน นักเรียน เจ้าหน้าที่ และภารโรง ($\bar{x} = 4.22$) นอกนั้นมีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานค้ำมนุษย์สัมพันธ์ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.6 คำนึงทัศนะต่ออาชีพครู

ผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตประเมินความสามารถของบัณฑิตในคำนึงทัศนะต่ออาชีพครูอยู่ในระดับมีความสามารถมาก โดยผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถของบัณฑิตสูงกว่าการประเมินของบัณฑิต ($\bar{x} = 4.14$, $\bar{x} = 3.97$) ยกเว้นการสร้างและรักษาชื่อเสียงให้กับตนเอง และสถาบันที่สอนอยู่ ($\bar{x} = 4.22$) ซึ่งบัณฑิตประเมินตนเองสูงกว่าการประเมินของผู้บังคับบัญชา และบัณฑิตประเมินตนเองมีความสามารถในทัศนะมีความสามารถมากที่สุด ในแง่นี้เช่นกัน นอกนั้นมีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานคำนึงทัศนะต่ออาชีพครู มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือความศรัทธาในอาชีพครู ความรักความก้าวหน้าในอาชีพครู ความซื่อตรงต่อหน้าที่และเวลา การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่ออาชีพครู และความกระตือรือร้นต่อหน้าที่การสอน

3. ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าการนำความรู้ประสบการณ์จากสถานศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานและควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่ในระดับมาก และมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตร ควรสอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษาในระดับที่บัณฑิตสอนอยู่ หลักสูตรควรยึดวัตถุประสงค์ของการพลศึกษา ภาควิชาพลศึกษาควรมีการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิชาพลศึกษาอย่างมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการนำรายวิชาเฉพาะ เอกพลศึกษาในรายวิชาบังคับ และรายวิชาเลือกในหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ไปใช้ในการทำงานดังต่อไปนี้

ก. รายวิชามังคับ

บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าวิชาที่นำไปใช้ได้อยู่ในระดับปานกลางมี 20 วิชา มี 3 วิชาที่บัณฑิตมีความเห็นว่านำไปใช้ได้ในระดับน้อย คือวิชาเทคนิคและทักษะกระป๋องของ 1 เทคนิคและทักษะยิมนาสติกส์ 1 และวิชาเทคนิคและทักษะตะกร้อ 1

ข. รายวิชาเลือก

บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าวิชาที่นำไปใช้ได้อยู่ในระดับปานกลางมี 13 วิชา คือ สุขภาพส่วนบุคคลและชุมชน นันทนาการชั้นนำ สวัสดิศึกษา หลักการพลศึกษา โครงการสุขภาพในโรงเรียน การดูแลและเนครนารี เทคนิคและทักษะเทเบิลเทนนิส เทคนิคและทักษะการบริหารกาย เทคนิคและทักษะวอลเลย์บอล 2 เทคนิคและทักษะฟุตบอล 2 เทคนิคและทักษะกรีฑาสูงและลาน เทคนิคและทักษะกิจกรรมเข้าจังหวะ 2 และวิชาเทคนิคและทักษะบาสเกตบอล 2 บัณฑิตให้ความเห็นต่อไปว่ารายวิชาต่อไปนี้ นำไปใช้ได้ในระดับน้อยมี 12 วิชาคือ วิชาบรรณการทางพลศึกษา ปัญหาการพลศึกษาของไทย เทคนิคและทักษะว่ายน้ำ เทคนิคและทักษะแฮนด์บอล เทคนิคและทักษะซอลฟ์บอล เทคนิคและทักษะฮอกกี้ เทคนิคและทักษะยิมนาสติกส์ 2 เทคนิคและทักษะยูโด เทคนิคและทักษะกีฬาเมืองไทย เทคนิคและทักษะเทนนิส เทคนิคและทักษะมวย และวิชาเทคนิคและทักษะศิลปะป้องกันตัว รายวิชาต่อไปนี้บัณฑิตมีความเห็นว่านำไปใช้ในระดับน้อยที่สุดมี 4 วิชาคือ วิชาเทคนิคและทักษะกระป๋องของ 2 (ง้าว-พลอง) เทคนิคและทักษะรักบี้ฟุตบอล 1 และ 2 และวิชาเทคนิคและทักษะกอล์ฟ

ความคิดเห็นของบัณฑิตในด้านการเพิ่มและการลดรายวิชาในรายวิชามังคับของ หลักสูตรปริญญาตรีศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา อยู่ในระดับน้อยแต่ค่าเฉลี่ยของการเพิ่ม รายวิชาเข้าในรายวิชามังคับสูงกว่าการลดรายวิชามังคับและบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชา ได้สัดส่วนกับเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตอยู่ในระดับปานกลาง

การอภิปรายผลการวิจัย

1. เปรียบเทียบความสามารถในการปฏิบัติงานทั้ง 6 ด้านของบัณฑิตครูศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถใน ด้านนี้ของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก แต่บัณฑิตประเมินตนเองอยู่ในระดับปานกลางตามความคิดเห็น ของผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าบัณฑิตยังไม่ พอใจในความสามารถทางวิชาการของตนต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอีก ซึ่งสรุปได้ว่าบัณฑิต ควรมีความสามารถทางวิชาการคือ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรประมวลการสอน และการวัดผล ประเมินผลทางพลศึกษา ความรู้และความเข้าใจถึงความสำคัญของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งทั้งบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาประเมินว่าบัณฑิตมีความสามารถมาก แสดงให้เห็นว่าการสอน ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมจะทำให้การเรียนวิชาพลศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ของการพลศึกษา ตามที่ตั้งไว้ ซึ่งครูเองสามารถวัดและประเมินผลตามขั้นตอนของเนื้อหาและแผนการสอน นอกจากนี้ครูพลศึกษาควรมีการติดตามความเคลื่อนไหวทางพลศึกษาและวิชาการทั่วไป การนำ ความรู้ความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ความสนใจในการค้นคว้า วิจัยผลิตตำรา และเอกสารทางพลศึกษา การเอาใจใส่ในการจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับ การเรียนกิจกรรมพลศึกษา ความสามารถเหล่านี้สอดคล้องกับคุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึง ปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครของ นายดิศ บิลมาศ ในด้านการ สอนและวิชาการ ครูพลศึกษาควร เป็นผู้มีความรู้และความเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตร พลศึกษา รู้จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ มีความสามารถในการวัดผลพลศึกษา ควร เป็นผู้หาความรู้ทางพลศึกษาอยู่เสมอ เอาใจใส่ต่ออันตรายที่จะเกิดจากกิจกรรมพลศึกษา ฝึกและปรับปรุงความสามารถทางทักษะ ติดตามความเคลื่อนไหวทางพลศึกษาอยู่เสมอ และ

จัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนกิจกรรมพลศึกษา¹

1.2 **คำถามการสอน** ผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตประเมินความสามารถของบัณฑิตอยู่ในระดับมากและตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตในค่านี้นี้ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสรุปได้ว่าบัณฑิตควรมีความสามารถทางการสอนคือเตรียมการสอนและสอนตามหลักสูตรพลศึกษา กำหนดแผนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว ความสามารถในการอธิบายและสาธิตทักษะทางกีฬา ความสามารถในการเลือกวิธีสอนและเลือกกิจกรรมพลศึกษา ความสามารถในการปกครองชั้นเรียน การสอนให้นักเรียนรู้จักใฝ่หาความรู้และวิธีฝึกที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ของ ผาณิต บิลมาศ ในคำถามการสอนครูพลศึกษาควรมีความสามารถในการอธิบายและสาธิตทักษะทางกีฬา มีความสามารถในการปกครองชั้นเรียนพลศึกษา สามารถเลือกวิธีสอนพลศึกษาได้เหมาะสม มีความสามารถในการวัดผลพลศึกษา มีการเตรียมการสอนและสอนตามหลักสูตรวิชาพลศึกษา สามารถเลือกกิจกรรมในการฝึกทักษะกีฬา สามารถเข้าใจเกี่ยวกับการฝึกทักษะกีฬา และสามารถแนะนำวิธีการเรียนและฝึกทักษะการกีฬา² ส่วนการรับฟังความเห็นของนักเรียนในเรื่องการเรียนการสอนพลศึกษา เป็นคุณลักษณะที่ครูพลศึกษาจำเป็นต้องมีเพราะ เป็นการสะท้อนให้ครูปรับปรุงการสอนของตนอยู่เสมอ

1.3 **คำถามคุณลักษณะ** ผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตประเมินความสามารถของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก และตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตในค่านี้นี้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสรุปได้ว่าบัณฑิตควรมีความสามารถด้านคุณลักษณะคือ มีความสุภาพ

¹ผาณิต บิลมาศ, "คุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 258-259.

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 258.

อ่อนโยนและร่างทรงแจ่มใส ความขยันขันแข็งออกทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค การแต่งกายสะอาด ทำทางเหมาะสมกับเป็นครูพลศึกษา การควบคุมอารมณ์ และความมั่นคงทางจิตใจ การรับฟัง ความคิดเห็นและกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล เป็นผู้มีหลักการและอุทิศตน บุคลิกภาพ เหล่านี้มีอิทธิพลจากการศึกษาศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สอดคล้องกับ คุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ของ ผาณิต บิลมาศ คำนบุคลิกภาพครูพลศึกษาควรเป็นผู้รู้จักควบคุมอารมณ์ มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส สุขุมรอบคอบ สุภาพอ่อนโยน รักษาความสะอาดของร่างกาย พุทธิคุณด้วยซื่อสัตย์ ออกทนไม่ย่อท้อ ต่ออุปสรรคทั้งปวง ขยันขันแข็งเป็นผู้มีหลักการและอุทิศตนมองโลกในแง่ดี กล้าแสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผลและแต่งกายเหมาะสม¹

1.4 ค่านคุณธรรมและความประพฤติ ผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตประเมินความสามารถของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก และตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตในค่านนี้ไม่แตกต่างกันมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสรุปได้ว่าบัณฑิตควรมีความสามารถค่านคุณธรรมและความประพฤติ คือ เสียสละเพื่อส่วนรวมและอุทิศเวลาในการทำงาน มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น มีความเมตตากรุณาโอบอ้อมอารี การรู้จักประเมินตนเองและปรับปรุงตนเอง เว้นการประพฤติผิดระเบียบวินัย สอดคล้องกับคุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ของ ผาณิต บิลมาศ ค่านคุณธรรม ความประพฤติ และมีน้ำใจนักกีฬา ครูพลศึกษาควรเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน ตรงต่อเวลาปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกา เป็นผู้มีระเบียบวินัยไม่ทำตัวเสเพล มีความเมตตากรุณา อุทิศเวลาในการทำงาน รู้จักประเมินผลและปรับปรุงตนเอง เสียสละเพื่อส่วนรวม² ส่วนการแสดงความยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น เป็นคุณงามความดีที่บัณฑิตทุกคนควรมีประจำตัว

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 259.

² เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

1.5 **ก้านมนุษยสัมพันธ์** ผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตประเมินความสามารถของบัณฑิตอยู่ในระดับมากและตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตในค่านี้นี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสรุปได้ว่า บัณฑิตควรมีความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์คือความสามารถในการเป็นผู้นำผู้ตาม ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความช่วยเหลือเพื่อนครู ชี้แนะแจ่มใสต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน นักเรียน เจ้าหน้าที่ และภารโรง สอดคล้องกับลักษณะของครูที่สังคมต้องการของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาในค่านมนุษยสัมพันธ์ ครูควรมีความสามารถในการร่วมมือกับผู้อื่น ความสามารถในการเข้าสมาคม ความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความจริงใจต่อผู้อื่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การยอมรับความแตกต่างของแต่ละบุคคล การยอมรับความคิดเห็นและคำติชมของผู้อื่น มีความสามารถในการเป็นผู้นำผู้ตาม¹ ส่วนการสร้างควมสามัคคีในหมู่นักเรียนเป็นคุณสมบัติของพลเมืองที่จาบระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และเป็นหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติ

1.6 **ก้านทัศนคติต่ออาชีพครู** ผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตประเมินความสามารถของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก และตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตในค่านี้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสรุปได้ว่าบัณฑิตควรมีความสามารถด้านทัศนคติต่ออาชีพครู คือ ความศรัทธาในอาชีพครู รักความก้าวหน้าในอาชีพครู มีความซื่อตรงต่อหน้าที่และเวลา การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่ออาชีพครู การเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียน การสร้างและรักษาชื่อเสียงให้กับตนเองและสถาบันที่สอนอยู่ การเตรียมตัวให้พร้อมเสมอในค่านการสอน ความกระตือรือร้นต่อหน้าที่การสอน การเพิ่มพูนความรู้ในอาชีพครูโดยการเรียน ค้นคว้าและการวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นายแพทย์เมืองมอง เขมณดี วิจัยเรื่องลักษณะครูที่ดีในทัศนคติของนิสิตแพทย์นั้นเป็นอย่างไร ซึ่งกล่าวไว้ในรายงานสรุปการสัมมนาเพื่อการเรียนการสอน

¹วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ลักษณะของครูที่สังคมต้องการ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สามมิตร, 2518), หน้า 73-85.

๗ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 3-6 มิถุนายน 2519 สรุปไว้ว่าครูควรมีลักษณะ
 ดังนี้ ครูควรมีความเป็นกันเอง เข้าใจและรับฟังความคิดเห็นของนิสิตเปิดโอกาสให้ซักถามและ
 ให้คำแนะนำปรึกษาแก่นิสิตทั้งในและนอกเวลาเรียน สามารถอธิบายให้นิสิตเข้าใจอย่าง
 แจ่มชัด โดยใช้คำพูดสั้น ๆ ง่าย ๆ ชัดเจน เน้นตอนที่สำคัญ มีความรู้ในเรื่องที่สอนที่ ปรับ-
 ปรุงการสอนเสมอ สนใจการเรียนของนิสิตติดตามผลการสอน เตรียมการสอน และอุปกรณ์
 ล่วงหน้า ตั้งใจระคือหรือวันที่จะสอน ตรงต่อเวลา ค้นคว้าติดตามความรู้ใหม่ ๆ ให้ทันสมัย¹

2. ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

บัณฑิตมีความเห็นว่า การนำความรู้ประสบการณ์จากสถานศึกษาไปใช้ในการ
 ปฏิบัติงานได้อยู่ในระดับมาก แสดงว่าหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
 มีคุณภาพ ถึงแม้จะมีคุณภาพแต่ก็ควรจะต้องปรับปรุงให้ทันสมัย ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของ
 สังคมเช่นกัน สอดคล้องกับความเห็นของ สุมิตร คุณานุกร) ซึ่งกล่าวว่า "หลักสูตรเป็น
 สิ่งที่ดีควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงอยู่เสมอ หลักสูตรที่ดีควรตอบสนองต่อสังคม และเมื่อสังคม
 เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หลักสูตรจึงต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย"² จากการวิจัยพบว่า
 เนื้อหาของหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรสอดคล้องกับเนื้อหาของ
 หลักสูตรในระดับที่บัณฑิตสอนอยู่ และหลักสูตรควรยึดวัตถุประสงค์ของการศึกษา แสดงว่าหลักสูตร
 เป็นหัวใจที่ทำให้การศึกษาของชาติประสบผลสำเร็จ ทั้งที่ สุมิตร ได้กล่าวว่า "ปัจจัยสำคัญ
 ในการพัฒนาประเทศคือคนในประเทศได้รับการศึกษาดี และนำความรู้ความสามารถที่ได้ศึกษา
 มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและประเทศชาติ แต่การศึกษาจะสำเร็จลุล่วงตามจุดหมาย
 ที่กำหนดไว้มิได้ ถ้าไม่มีหลักสูตรเป็นโครงการและเป็นแนวทางในการให้การศึกษา"³

¹ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, รายงานสรุปผลการสัมมนาเพื่อการเรียนการสอน
 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 3-6(มิถุนายน, 2519), หน้า 55-56.

² สุมิตร คุณานุกร, หลักสูตรและการสอน, หน้า 222.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 99.

ตามความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการนำรายวิชาเฉพาะเอกพลศึกษาในรายวิชาบังคับ และรายวิชาเลือก ในหลักสูตรปริญญาตรีศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ไม่ใช้ในการทำงาน ในรายวิชาบังคับ บัณฑิตนำไปใช้ได้ในระดับปานกลาง 20 วิชา นับว่ารายวิชาบังคับสอดคล้อง กับรายวิชาในหลักสูตร วิชาพลศึกษาระดับที่บัณฑิตสอนอยู่ นอกจากนี้อีก 3 วิชา คือ เทคนิคและ ทักษะกระบี่กระบอง 1 เทคนิคและทักษะยิมนาสติกส์ 1 และเทคนิคและทักษะตะกร้อ 1 ซึ่ง บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าจะนำไปใช้ได้น้อย บัญชีการนำไปใช้ได้น้อยเนื่องจากบัณฑิตจบไปหลายรุ่น และมีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างเป็นทางการ 2 ครั้งคือ เมื่อพุทธศักราช 2515 และ 2520 ทำให้บัณฑิตแต่ละรุ่นเรียนรายวิชาไม่เหมือนกัน และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีการสอบในหลาย ระดับ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา วิชาเหล่านี้พึงจะได้รับการ บรรจุเป็นวิชาบังคับในระดับมัธยมศึกษาของหลักสูตรมัธยมศึกษา พ.ศ. 2521 ทำให้การนำไป ใช้งานของวิชาเหล่านี้อยู่ในวงจำกัดเพียงระดับเดียว

ในรายวิชาเลือกบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าวิชาที่สามารถนำไปใช้ได้ในระดับปานกลางมี 13 วิชาคือ สุขภาพส่วนบุคคลและชุมชน บันทนาการชั้นนำ สวัสดิศึกษา หลักการพลศึกษา โครงการ สุขภาพในโรงเรียน ลูกเสือเนตรนารี เทคนิคและทักษะเทเบิลเทนนิส เทคนิค และทักษะการบริหารกาย เทคนิคและทักษะวอลเลย์บอล 2 เทคนิคและทักษะฟุตบอลล 2 เทคนิคและทักษะกรีฑาทุ่และลาน เทคนิคและทักษะกิจกรรมเข้าจังหวะ และวิชาเทคนิคและ ทักษะบาสเกตบอล 2 วิชาที่นำไปใช้ได้ในระดับน้อยมี 12 วิชา คือ วิชาบรรณการทางพลศึกษา บัญชีการพลศึกษาของไทย เทคนิคและทักษะว่ายน้ำ เทคนิคและทักษะแฮนด์บอล เทคนิคและ ทักษะซอลฟ์บอล เทคนิคและทักษะอื่นอีก 1 เทคนิคและทักษะยิมนาสติกส์ 2 เทคนิคและทักษะยูโด เทคนิคและทักษะกีฬาเมืองไทย เทคนิคและทักษะเทนนิส เทคนิคและทักษะมวย และวิชาเทคนิค และทักษะศิลปะป้องกันตัว รายวิชาต่อไปนี้ นำไปใช้น้อยที่สุดมี 4 วิชา วิชาเทคนิคและทักษะกระบี่ กระบอง 2 เทคนิคและทักษะรำมีฟุตบอลล 1 และ 2 และวิชาเทคนิคและทักษะกอล์ฟ การที่ บัณฑิตนำไปใช้ได้ก็น้อยที่สุด อาจจะเป็นเพราะบัณฑิตไม่ได้เรียนวิชาดังกล่าวหรืออาจจะเนื่องมา จากปัญหาเกี่ยวกับในวิชาบังคับก็ได้

จากความคิดเห็นของบัณฑิตแสงกว่า หลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
 เติศึกษามีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นแนวทางจัดการศึกษาสำหรับภาควิชาพลศึกษาต่อไป แต่
 วยมีการปรับปรุงและติดตามผลอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการ เสริมความรู้ความสามารถทางวิชาการให้แก่บัณฑิต โดยอาจารย์จัด
 ให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในเนื้อหาวิชาและจัดกิจกรรมให้นักศึกษาค้นคว้าติดตาม
 ความเคลื่อนไหวทางวิชาการและพลศึกษาให้มากขึ้น ตัวนิสิตเองควรช่วยตัวเองให้มากที่สุด
 ในการเรียน ใช้เวลาในการศึกษาอย่างเต็มที่ ค้นคว้าด้วยตนเอง และศึกษาเกี่ยวกับ
 สภาพการณ์ของสังคมและของการศึกษาในปัจจุบัน ให้มีความรู้กว้างขวางและมีความก้าวหน้า
 ในวิชาชีพ โดยเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพ ส่วนบัณฑิตควรเสริมความรู้ ความสามารถทาง
 วิชาการ โดยภาควิชาพลศึกษา จัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น ๆ เกี่ยวกับความรู้ต่าง ๆ จัดศูนย์
 บริการทางวิชาการ และวิชาชีพจัดงานคืนสู่เหย้าเพื่อพบปะสังสรรค์ แลกเปลี่ยนประสบการณ์
 ความรู้ความคิดเห็นระหว่างบัณฑิต จัดทำวารสารข่าวบัณฑิตและข่าวภาควิชาพลศึกษา

2. ควรจัดกิจกรรมที่มอบหมายให้นักศึกษาทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ในรายวิชาที่
 เรียนมากขึ้น กิจกรรมนันทนาการ และกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อฝึกฝนนิสัยในค่าน
 คุณธรรมความประพฤติให้มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม รู้จักการ แบ่งเวลาให้กับการทำงาน มี
 ความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น มีความเมตตากรุณา โอบอ้อมอารีพ รู้จักสำรวจและ
 ปรับปรุงตนเอง และเว้นการประพฤติตนผิดระเบียบวินัย

3. หลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพ
 และมีการปรับปรุงให้ทันสมัยต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่แล้ว แต่ก็ควรมีการปรับปรุง
 ให้ดียิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงสภาพการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับแนวโน้มของสังคมและการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

ควรมีการติดตามผลบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา โดยสม่ำเสมอ สํารวจ
จากความเห็นของผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และนักเรียน ในเรื่องการปฏิบัติงานของ
บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี ในแต่ละหลักสูตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย